

Hankkeen taustaa, tarvetta ja toimenpiteitä laajemmin:

Köyliön museon eli Tuiskulan torpparimuseon esinekokoelman inventointi ja digitointi

Tuiskulan torpparimuseon luetteloitujen esineiden kokonaismäärä on 2151. Kokoelmaa on koottu 1930-luvulta lähtien eikä sitä ole missään vaiheessa kokonaisuudessaan inventoitu. Kokoelma on luetteloitu pääkirjaan sekä kortistoon.

Museoiden kokoelmien digitointi, luettelointisovellus

Nykyaikainen museotoiminta edellyttää kokoelmien olevan digitaalisessa muodossa. Puhutaan kokoelmien saatavuudesta, museoiden välisestä tallennusyhteistyöstä ja tiedon lisäämisestä niin yleisön kuin museonkin kannalta. Digitoinnissa pyritään siihen, että jollain aikataululla museoiden kokoelmat olisivat julkisesti haettavissa ja nähtävissä sähköisessä muodossa. Tätä varten on jo olemassa Finna-järjestelmä, johon museoiden kokoelmia kootaan ja josta yleisö voi niitä katsella. Finnassa on tällä hetkellä vasta aivan murtoosa museoiden kokoelmista, sillä se on vielä kokeiluvaiheessa ja tietojen julkistaminen vaatii omanlaisensa panostuksen. Finna ei siis ole luettelointisovellus vaan järjestelmä, joka kerää yhteen eri museoiden eri luettelointisovelluksiin vietyjä aineistoja. Museoiden kokoelmien digitointi vaatii siis järjestelmän, joka sopii yhteen esimerkiksi Finnan kanssa. Myös se, että yleisö pystyy tekemään hakuja aineistosta, vaatii tietynlaisen tavan tehdä digitointi ja tietynlaisen järjestelmän. Museokentän ongelmana on ollut se, että käytössä on ollut, ja on edelleen, lukuisia erilaisia luettelointijärjestelmiä, joiden tiedot eivät ole verrannollisia eivätkä ne ole yhteensopivia. Sen vuoksi on tärkeää, että yhtään uutta järjestelmää ei enää kehitetä vaan käytetään olemassa olevaa Finnan kanssa yhteensopivaa järjestelmää. Tärkeää on myös se, että tiedot viedään järjestelmään oikean muotoisina oikeisiin paikkoihin, jotta julkaisemisen yhteydessä vältytään esimerkiksi tekijänoikeus- tai henkilötietosuojaongelmilta.

WebMusketti-tietokanta

Kokoelma on siis tarkoitus inventoida esine esineeltä. jokaisen esineen tiedot tarkistetaan, esineen kunto tarkistetaan, se kuvataan ja tiedot viedään Satakunnan Museon WebMusketti-tietokantaan. WebMusketti on Suomessa eniten käytetty luettelointitietokanta ja se on Museoviraston ylläpitämä. Satakunnan Museon käyttämään tietokantaan viedään myös maakunnan paikallismuseoiden kokoelmia. Tällä hetkellä kahdeksan paikallismuseon kokoelmien vieminen tietokantaan on aloitettu ja uusia museoita liittyy mukaan kaiken aikaa. Tiedot säilyvät ja ovat käytettävissä niin kauan, kun Satakunnan Museon omat kokoelmat ovat ko. tietokannassa. Tietokannassa olevat kokoelmat ovat vain ko. museon sekä Satakunnan Museon nähtävissä. Ne eivät siis automaattisesti siirry yleisön nähtäville ennen kuin järjestelmät ovat siinä kunnossa, että niitä voidaan luotettavasti käyttää. Satakunnan Museoon on aikanaan kerätty keskuskortistoa, josta löytyy paikallismuseoiden esinetietoja. Kortisto ei ole kattava. Keskuskortiston digitointi on aloitettu ja esimerkiksi Tuiskulan torpparimuseon kokoelmista yli 1300 esinekorttia on jo viety WebMusketti-tietokantaan. Esineistä suurimman osan perustiedot on jo siis viety järjestelmään, mikä nopeuttaa työtä huomattavasti.

Työn eteneminen – inventointi, kuvaaminen, digitoiminen

Tiedot luettelointijärjestelmään viedään manuaalisesti. Ei ole olemassa sellaista mahdollisuutta, että esinekortit skannataan ja ne siirtyisivät jollakin tavalla järjestelmään. Työ on siis hidasta. Kuvailutietojen lisäksi Lnro 3306B Maaseutuvirasto 21.12.2016 järjestelmään viedään myös esinekuvat, koska kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa ja koska kuva on dokumentti museolle siitä, missä kunnossa esine on ollut

kuvausajankohtana. Sen avulla voidaan tarkkailla esineiden kuntoa ja säilymistä jatkossa. Samalla kun kokoelma digitoidaan, eli tiedot viedään luettelointitietokantaan, ne siis valokuvataan ja, mikä tärkeintä, inventoidaan. Luettelointitietokantaan ei kannata viedä tietoja esineestä, jota ei kenties ole enää olemassa tai joka on niin pahasti vaurioitunut, ettei se ole enää näyttelykelpoinen. Ja koska Tuiskulan torpparimuseon esineistöstä osa on yli 80 vuoden takaa, on äärimmäisen tärkeää, että ko. esineet konkreettisesti etsitään ja tarkistetaan niiden olemassaolo ja kunto. Samalla jokaisesta esineestä tarkistetaan niiden mahdollinen konservointitarve. Kaikki nämä tiedot kirjataan luettelointitietokantaan, johon ne jäävät dokumentiksi tulevaisuutta varten. 80 vuotta sitten tehty luettelo ei noudata enää nykyisiä luettelointivaatimuksia. Inventoinnin yhteydessä on tarkoitus täydentää esineiden tietoja, esimerkiksi käyttötapoja, käyttäjiä, mikäli niitä vielä pystytään jäljittämään. Kokoelmien inventointia ja digitointia varten palkataan museoalan ammattilainen tai opiskelija. Inventointityönkuvaan sisältyy: esineen perustietojen tarkastaminen, kunnon tarkastaminen, lisätietojen kirjaaminen, tietojen vieminen WebMusketti-tietokantaan ja esineestä otetun valokuvan liittäminen tietokantaan. Hankkeen yhteydessä digitoidaan myös osa Satakunnan museon vanhoista negatiiveista, jotta voidaan arvioida esineiden säilymistä kylmissä museotiloissa.

Köyliön Museokoulu

Köyliön Museokoulu on Köyliön kunnan Yttilän kyläyhdistykselle vuonna 2015 ennen kuntaliitosta myymä Köyliön vanhin koulu, jonka koulutoiminta on päättynyt 1970-luvulla. Tämän jälkeen koulu on osin museoitu ja osin toiminut kylätalona. Yttilän Museokoulu ei kuitenkaan ole virallinen museo. Hankkeessa Köyliön Museokoulun osalta on tavoitteena luoda käyttösuunnitelman ja kokoelmapoliittisen suunnitelman kautta selvät pelisäännöt koulun toimimiselle sekä epävirallisena museona että nyt kyläyhdistyksen omistamana kylätalona. Kyläyhdistys tarvitsee kiinteistön kehittämiseksi kuntaomistajaa selkeämmät ohjeet ja mahdollisuudet.

Räisälä-museo

Räisälä-museo on valtakunnallisesti merkittävä karjalaisen ja erityisesti räisäläisen kulttuuriperinnön tallentamisen ja esittelyn tukikohta Köyliössä, jonne jatkosodan jälkeen sijoittui n. 700 räisäläistä. Räisälä-museota ylläpitää Räisäläisten Säätiö, joka perustettiin v. 1947 vaalimaan menetetyn kotiseudun perinteitä sekä entisen Räisälän asukkaiden ja heidän jälkeläistensä karjalaista yhteishenkeä ja identiteettiä. Tätä tehtävää osaltaan toteuttamaan Säätiö perusti vuonna 2004 Räisälä-museon, joka toimi aluksi Kokemäellä, ja vuodesta 2014 alkaen Köyliössä. Museolle on laadittu toiminnan ohjaamiseksi Kokoelmapoliittinen ohjelma v. 2012 ja kehittämisen apuvälineeksi v. 2015 Räisälä-museolle sovellettu Paikallismuseon työkirja. Räisälä-museon luetteloitujen esineiden määrä on v. 2016 lopulla 1346. Näistä on vuonna 2012 inventoitu ja viety WebMuskettiin 1285 esinettä, joista kuitenkin suurin osa (720 kpl) on painolaattoja. Inventoimatta on n. 70 kpl vuoden 2012 jälkeen museokokoelmiin hyväksytyä ja luetteloitua kohdetta. Aikaisemman inventoinnin yhteydessä suoritettu valokuvaus ei kata verkkonäyttelyjen ja julkaisutoiminnan laatuvaatimuksia.

Aineellisen kulttuuriperinnön säilyttäminen

Museoiden esineistön digitoinnin yhteydessä ja järjestettävien koulutusten ja esittelyjen kautta luodaan ja siirretään tietotaitoa sekä näytetään esimerkkiä köyliöläisten ja lähialueen kotimuseoiden toimijoille ja digitoinnin taksvärkkityöhön osallistuville. Tämä toiminta edesauttaa alasatakuntalaisen ja karjalaisen

aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön säilymistä tuleville ja sen saavutettavuutta nykyisille sukupolville.

Aineettoman kulttuuriperinnön säilyttäminen ja kulttuuriympäristön kehittäminen

Osana hanketta järjestetään myös Tuiskulaan Köyliön museolle ja Yttilän Museokoululle riukuaitataksvärkit, joiden tavoitteena on siirtää perinteisten aitojen rakennustaitoa alueen väestölle sekä kohentaa näiden kohteiden kulttuuriympäristön tilaa, että innostaa lähialueiden kiinteistön omistajia vastaaviin kulttuuriympäristön kehittämistoimenpiteisiin omissa kohteissaan. Näiden taksvärkkien yhteydessä tehtävät toimenpiteet ovat rahalliselta arvoltaan mitättömiä, eikä niitä voida pitää rakentamisinvestointeina, vaan toimenpiteinä osaamisen siirtämiseksi nykyisille sukupolville. Tällä hankeosuudella saadaan osallistettua myös niitä henkilöitä, joiden mielenkiintona on enemmän käsityötaitojen vaaliminen kuin museoesineistön käsittely, digitointi ja tietokantojen muokkaaminen